

Yttrande

Datum

2025-10-02

Diarienummer

3.3.17-14378/2025

Regeringskansliet

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

**Förslag till Europaparlamentets och rådets
förordning om europeisk statistik om fiske och
vattenbruk och om upphävande av förordningar
(EG) nr 1921/2006, (EG) nr 762/2008,
(EG) nr 216/2009, (EG) nr 217/2009 och
(EG) nr 218/2009**

(Ert diarienummer Fi2025/01647)

Jordbruksverket har fått tillfälle att yttra sig över ett förslag till en ny EU-förordning för europeisk statistik över fiske och vattenbruk (EFAS).

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet för de delar som rör vattenbruk. Yttrandet är därför avgränsat till de delar av förslaget som rör denna typ av statistik.

Övergripande synpunkter

Jordbruksverket är i huvudsak positivt inställd till ansatsen med den nya förordningen då den innebär en förenkling genom att: samla fem förordningar i en enda, modernisera metoder, samordna definitioner, möjliggöra att i högre grad hämta uppgifter från nyinstiftade register, möjliggöra för kommissionen att direkt hämta uppgifter från vissa register samt möjliggöra för kommissionen att direkt dela statistik med tredje part (som FAO).

Vi menar att förslaget till förordning har två generella brister som bör åtgärdas. Förslaget ger kommissionen långtgående möjligheter att utöka statistikens omfattning via genomförande- och delegerade förordningar.

Utöver detta innebär förslaget en utökning av antalet variabler och skärningar, vilket vi anser utgör en orimlig ökning av börda och kostnader, både för vattenbruksföretagen och för de statistikansvariga myndigheterna. För den svenska statistiken innebär ett ökat antal skärningar dessutom att en större del av statistiken omfattas av sekretess, eftersom antalet företag i de resulterande grupperna ofta blir mycket få. Vad som då var tänkt att bli en mer detaljerad och nyanserad statistik riskerar istället att bli en mindre innehållsrik statistik, både på svensk och europeisk nivå.

Jämfört med tidigare lagstiftning innehåller förslaget till förordning fem konkreta förändringar som skulle innebära ökad uppgiftslämnarbörda och/eller en ökad risk för att inhämtade uppgifter inte kan publiceras på grund av sekretess. Dessa förändringsförslag är redovisning av produktionsdata uppdelat efter ekologisk produktion samt region (NUTS 2), redovisning av strukturstatistik uppdelat efter region, redovisning av antal anläggningar inom strukturstatistiken samt en ökad frekvens för rapportering av strukturdata till vartannat år (från vart tredje).

Detaljerade synpunkter

Skäl 11 i ingressen, artikel 1 och artikel 3(f) i förordningen samt bilagan

För att minska uppgiftslämnarbördan föreslår Jordbruksverket att vattenbruksföretag (aquaculture enterprises) används istället för vattenbruksanläggningar (aquaculture establishments) som bas för statistiken. Det kan vara svårt för företagen att separera verksamheten i olika dotterföretag eller på olika platser från varandra.

Artikel 1

Även avseende artikel 1 anser Jordbruksverket att begreppet vattenbruksföretag ska användas istället för vattenbruksanläggning. Som en följd av Jordbruksverkets förslag att begreppet vattenbruksföretag används som bas för statistiken föreslår vi att punkt 2(2c) ändras till ”vattenbrukets struktur” (aquaculture structure).

Artikel 2

Punkt (14)

Definitionen av vattenbruksanläggning (aquaculture establishment) är oklar. Exempelvis kan ett företag ha flera dotterföretag med olika funktioner, som kläckning, yngelproduktion och produktion av vuxen fisk. Varje

dotterföretag kan ha verksamhet på olika platser. Det är därför oklart om funktionerna, dotterföretagen eller platserna ska räknas som vattenbruksanläggningar.

Jordbruksverket föreslår att statistiken istället ska baseras på företag, inte på anläggningar, eller att definitionen av vattenbruksanläggning (aquaculture establishment) förtydligas.

Punkt (18)

Det är för närvarande oklart om utsättning av fisk för kommersiellt eller rekreativt fiske ska inkluderas i termen vattenbruksproduktion. Det är även oklart om produktion för miljömässiga kompensationsåtgärder eller forskningsändamål ska inkluderas. Jordbruksverket föreslår ett klargörande av texten.

Artikel 4

Punkt 3

Ur svensk synvinkel är tolkningen och tillämpningen av punkt 3 mycket viktig, både för uppgiftslämnare och i förhållande till hur stor andel av uppgifterna som vi ska rapportera till kommissionen som kommer att omfattas av sekretess vid publicering.

Preciserandet av tröskelvärden samt av hur mycket data som måste rapporteras kommer att ske i en genomförandeförordning som kommer att antas efter huvudförordningen (se punkt 5 i artikel 4). Eftersom vi i dagsläget inte vet hur genomförandeförordningen kommer att se ut, men även för att denna enklare kan ändras i framtiden, anser Jordbruksverket att punkt 3 både bör utvidgas och preciseras.

Vi anser att det bör finnas möjlighet till rapporteringsundantag för uppdelade data längs alla skärningar (inte bara för regionala data). Detta skulle minska uppgiftslämnarbördan dramatiskt, men även minska förekomsten av sekretessbelagd data påtagligt.

Jordbruksverket anser även att begreppet ”sällan [...] förekommer” (low prevalence) bör preciseras i huvudförordningen, eftersom den är helt avgörande för vad som i praktiken måste rapporteras till kommissionen.

Punkt 4

Nuvarande skrivning ger kommissionen långtgående möjligheter att ändra statistikens omfattning genom delegerade akter. Jordbruksverket anser att dessa möjligheter bör begränsas och klargöras.

Punkt 5

Jordbruksverket anser att punkt 5(e) och 5(f) bör strykas i syfte att minska uppgiftslämnarbördan. Stryks dessa punkter kommer antagligen inte rapporterade data att omfattas av sekretess vid publicering.

Vi anser även att preciseringen av tröskelvärden som avses i punkt 5(g) bör inkluderas i huvudförfordningen.

Artikel 5**Punkt 1**

Ad-hoc-undersökningar är ofta mycket kostsamma och komplexa för såväl uppgiftslämnare som statistikmyndigheter. Det är därför viktigt att noga avväga nyttan av sådana undersökningar. Jordbruksverket anser att skrivningen av punkt 1 bör ändras till att inkludera formuleringar om avvägningar, motiveringar och bedömningar av genomförbarhet liknande de i SAIO, förordning (EU) 2022/2379¹.

Vi anser även att det bör införas en begränsning av hur många variabler en ad-hoc-undersökning kan tillåtas innehålla.

Punkt 2

Jordbruksverket anser att det minimala intervallet mellan ad-hoc-undersökningar bör vara längre än två år.

Bilaga

Det stora antalet uppdelningar (dimensions) som föreslås i område statistik över vattenbruk (b) kommer att orsaka orimligt stor börda både för uppgiftslämnare och statistikmyndigheter, men medför även att ett stort antal statistikuppgifter sannolikt inte kommer kunna publiceras på grund av sekretess. Framför allt gäller detta uppdelningarna på ekologisk produktion, den regionala uppdelningen på NUTS 2 samt uppdelningen på produktionsmiljö, men även uppdelningen på produktionsmetod. Sverige kommer således att behöva rapporteringsundantag för flera uppdelningar.

Det är för närvarande oklart om utsättningen av vuxen fisk för kommersiell eller rekreativ fiske ska omfattas av ”vattenbruksprodukter, utom ägg” (aquaculture products excluding eggs) eller av ”produkter från

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2379 av den 23 november 2022 om statistik över insatsvaror och produktion i jordbruket, om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 617/2008 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1165/2008, (EG) nr 543/2009 och (EG) nr 1185/2009 samt rådets direktiv 96/16/EG.

kläckerier och yngelanläggningar” (products from hatcheries and nurseries). Jordbruksverket föredrar starkt att den omfattas av ”vattenbruksprodukter, utom ägg”.

För att minska uppgiftslämnarbördan anser Jordbruksverket att rapporteringsintervallen för vattenbruksanläggningar (aquaculture establishments) bör förlängas till vart tredje eller vart fjärde år (istället för vartannat år). Denna typ av variabler förändras långsamt och är ofta svåra att uppskatta för uppgiftslämnarna.

Som en följd av Jordbruksverkets förslag att begreppet vattenbruksföretag används som bas för vattenbrukets strukturstatistik föreslår vi att namnet på ämne vattenbruksanläggningar (aquaculture establishments) ändras till ”vattenbrukets struktur” (aquaculture structure).

I detta ärende har ställföreträdande generaldirektören Anna Olofsson beslutat. Ann-Marie Karlsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också ställföreträdande chefsjuristen Håkan Jöngren och Chirin Farahmand Asl deltagit.

Anna Olofsson

Ann-Marie Karlsson

Yttrandet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

monika.schere@regeringskansliet.se

johanna.ekberg@regeringskansliet.se